

Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра практичної психології

Освітня програма підвищення кваліфікації
вчителів-логопедів закладів дошкільної освіти, закладів загальної
середньої освіти, завідувачів логопедичними пунктами, консультантів
ІРЦ та логопедів закладів системи охорони здоров'я
«Сучасні підходи до організації психолого-педагогічного обстеження
мовлення дітей з особливими освітніми потребами»

Освітня програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до перезатвердження на засіданні кафедри практичної психології
(протокол №7 від 11 жовтня 2023р)

Завідувач кафедри

Ігор КОРНІЄНКО

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною
радою

(протокол №11 від 30.11.2023р)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. Загальні відомості

Найменування: Освітня програма підвищення кваліфікації вчителів-логопедів закладів дошкільної освіти, закладів загальної середньої освіти, завідувачів логопедичними пунктами, консультантів ІРЦ та логопедів закладів системи охорони здоров'я

«Сучасні підходи до організації психолого-педагогічного обстеження мовлення дітей з особливими освітніми потребами»

Розробник: старший викладач кафедри практичної психології Ткач Х.Я.

Мета: аналіз методик логопедичного обстеження дошкільнят і школярів з різними вадами психофізичного та розумового розвитку та визначення спеціальних сучасних прийомів та методів корекційного впливу з врахуванням психофізіологічних особливостей кожної категорії дітей.

Напрямок: розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмету, фахових методик, технологій), зокрема:

- Розкриття алгоритму логопедичного обстеження
- Виявлення специфіки підготовки та проведення логопедичного обстеження в закладах освіти

Обсяг: 30 год

Категорія учителів	Характеристика спецкурсу
Вчителі-логопеди закладів дошкільної освіти, закладів загальної середньої освіти, завідувачі логопедичними пунктами, консультанти ІРЦ та логопеди закладів системи охорони здоров'я	Лекцій: 14 годин Практичні заняття: 16 годин Вид контролю: тестування

Форма підвищення кваліфікації: дистанційна

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

ЗК.01 Здатність діяти відповідно і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини і громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність).

ЗК.02 Здатність міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).

ЗК.04 Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідного ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

Професійні компетентності.

A1 Мовно-комунікативна компетентність:

A1.4 Здатність формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів.

A2 Предметно-методична компетентність:

A2.1 Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів учнів

A2.4 Здатність добирати і використовувати сучасні ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів

Інформаційно-цифрова компетентність

A3.1 Здатність орієнтуватись в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати ситуацію, оперувати нею у професійній діяльності

A3.3 Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі

B1 Психологічна компетентність:

B1.1 Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

Б1.3 Здатність формувати мотивацію учнів та організувати їхню пізнавальну діяльність

Б2 Емоційно-етична компетентність:

Б2.1 Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами.

Б2.2 Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу

Б3 Компетентність педагогічного партнерства:

Б3.1 Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі.

Б3.2 Здатність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства

Б3.3 Здатність працювати в команді із залученням фахівців, асистентами вчителя для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами.

Інклюзивна компетентність

В1.2 Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами

В1.3 Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів

В2 Здоров'язбережувальна компетентність:

В2.4 Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності.

Прогностична компетентність

Г1.2 Здатність планувати освітній процес

Організаційна компетентність

Г2.2 Здатність організувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності учнів

Оцінювально-аналітична компетентність

Г3.2 Здатність аналізувати результати навчання учнів

Д1 Інноваційна компетентність:

Д1.1 Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі

Д1.2 Здатність використовувати інновації у професійній діяльності

Д1.3 здатність використовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності

Д2 Здатність до навчання впродовж життя:

Д2.1 Здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя.

Д2.2 Здатність взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки (у рамках наставництва, супервізії тощо).

Д3 Рефлексивна компетентність

Д3.1 Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби

Місце надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», заклади Львівської області

Очікувані результати:

1. Визначати та вміти підбирати необхідний матеріал та форму для проведення логопедичного оцінювання дитини з тяжкими мовленнєвими порушеннями
2. Зреалізувати основні етапи логопедичного обстеження: підготовку, налагодження співпраці, оцінка всіх сфер мовленнєвого розвитку, фіксація даних, підбір цілей для роботи
3. проводити диференціальну діагностику мовленнєвих порушень
4. вміти аналізувати результати обстежень.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації:
сертифікат

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Організаційне заняття

Час за робочою навчальною програмою – 1 година

Тема 1. Реєстрація учасників. Формування очікувань та запиту учасників
(Практична, 1 година)

Модуль 1. Обстеження сформованості імпресивного мовлення у дітей дошкільного та шкільного віку

Час за робочою навчальною програмою – 14 годин

Тема 1.1. Підготовка до логопедичного обстеження (лекція, 1 година)

План лекційного заняття

1.1.1. Підбір матеріалів

1.1.2. Організація робочого місця

1.1.3. Вимоги для проведення логопедичного обстеження

Тема 1.2. Логопедичне обстеження рівня сформованості імпресивного мовлення та домовленнєвих навичок (лекція – 7 год, практичне – 6 год)

План лекційного заняття

1.2.1. Обстеження рівня сформованості розуміння мовлення

1.2.2. Обстеження рівня сформованості навичок імітації

1.2.3. Обстеження рівня сформованості візуального сприймання

1.2.4. Обстеження рівня сформованості слухового сприймання

Модульна контрольна робота 1

Модуль 2. Обстеження сформованості експресивного мовлення у дітей

Час за робочою навчальною програмою – 14 годин

Тема 2.1. Логопедичне обстеження сформованості експресивного мовлення у дітей (лекція – 7 год, практичне – 7 год)

План лекційного заняття

2.1.1. Обстеження рівня сформованості здатності до відтворення звуків

2.1.2. Обстеження рівня сформованості вміння називати предмети

2.1.3. Обстеження рівня сформованості вміння відповідати на запитання

2.1.4. Обстеження рівня сформованості вміння просити

Модульна контрольна робота 2

Рефлексія (практичне, 1 год)

Засоби навчання:

Інформаційно-методичні:

1. Опорні конспекти
2. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи
3. Питання для самоконтролю

Матеріально-технічні:

Мультимедійна установка та комп'ютерна техніка для демонстрації презентаційного матеріалу та навчальних відеою

Контроль за знаннями слухачів проводиться: під час виконання завдань на практичних заняттях за допомогою постановки дискусійних запитань

Оцінювання у вербальній формі проводиться на основі отриманої зворотної інформації від слухачів про результативність підвищення кваліфікації з можливістю внесення змін у методику роботи зі слухачами курсу.

Запитання до практичних занять

1. Які ви знаєте домовленнєві компоненти? Наведіть по 3 приклади до кожного.
2. Які ви знаєте мовленнєві компоненти? Наведіть по 3 приклади до кожного.
3. Яка послідовність обстеження візуального сприймання?
4. Яка послідовність обстеження навичок імітації?
5. Яка послідовність обстеження рівня сформованості розуміння мовлення?
6. Яка послідовність обстеження навички просити?
7. Яка послідовність обстеження вміння відтворювати звуки?
8. В якій послідовності ми перевіряємо вміння дитини відповідати на питання?
9. Назвіть 5 найпоширеніших помилок, яких може допускатись спеціаліст при проведенні обстеження.
10. На що ми опираємось при підборі матеріалу для логопедичного обстеження
11. Прихована підказка – що це?
12. Способи проведення логопедичного обстеження.
13. Підготуйте комплект карток для оцінювання візуального сприймання
14. Упереджене ставлення спеціаліста до дитини.
15. Особливості логопедичного обстеження дітей раннього віку
16. Заповнити логопедичні карти згідно обстеження
17. Зробити список інструкцій для дітей
18. Який алгоритм проведення логопедичного обстеження?
19. Як провести логопедичне обстеження у дитини з порушеною співпрацею?

III. Розподіл годин за видами діяльності

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Практичні	Семинарські
Організаційне заняття	1		1	
Тема 1. Реєстрація учасників. Формування очікувань учасників			1	
Модуль 1. Обстеження сформованості імпресивного мовлення у дітей дошкільного та шкільного віку	14	7	7	
Тема 1.1. Підготовка до логопедичного обстеження		1		
Тема 1.2. Логопедичне обстеження рівня сформованості імпресивного мовлення та домовленієвих навичок		7	7	
Модуль 2. Обстеження сформованості експресивного мовлення у дітей	14	7	7	
Тема 2.1. Логопедичне обстеження сформованості експресивного мовлення у дітей		7	7	
Рефлексія	1		1	
Всього годин:	30	14	16	

Список літератури:

1. Андрусишина Л.Є. Особливості діагностики та корекції мовленнєвої діяльності дошкільників із ЗНМ навч.-метод. Посібник К-2014.
2. Коберник Г.Н. Вступ в спеціальність «Дефектологія». К.Вища шк. 1980
3. Логопедія: учеб. для студентів дефектол.фак.пед.вузов/Под ред. Л.С. Волковой.-М., Владос, 1998.
4. Логопедія: підручник для студентів дефектол.фак.пед.вузів/Під ред. М.К.Шеремет.-К., Слово, 2010.
5. Савченко М.А. «Вчимося говорити і читати» В-тво «Перун» м.Київ !997.
6. Соботович Є.Ф., Трофименко Л.І. Особливості засвоєння дітьми із ЗНМ узагальненого лексичного значення слова та його понятійної співвіднесеності./Дефектологія.-2000.-№ 1.
7. Соботович Є.Ф. Критерії оцінювання мовленнєвого розвитку дитини (у його лексичній ланці) на різних вікових етапах. Нормативні показники мовленнєвого розвитку (у його граматичній ланці) дитини дошкільного віку/Дефектологія. - 2003. - № 2.
8. Соботович Є.Ф. Нормативні показники мовленнєвого розвитку (у його фонетико-фонематичній ланці) дітей дошкільного віку/ Дефектологія. - 2002.-№ 3.
9. Соботович Є.Ф. Порушення мовного розвитку та шляхи їх корекції: Навчально-методичний посібник-К., ІСДО, 1995.
- 10.Трофименко Л.І. Діагностика та корекція ЗНМ у дітей дошкільного віку. Навч.-метод. Посібник:Імекс-ЛТД 2014
- 11.Як виявити у дитини схильність до порушень писемного мовлення . Посібник, автори: Ремажевська В.М. Пічугіна Т.В. Марунич Л.А.